

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 50

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Ιωάννη Δ. Λαμπρόπουλο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1884/21.11.2023 Ερώτηση με θέμα:
«Πορεία Εκτέλεσης Έργων Ανάδειξης, Προστασίας και Αναστήλωσης των
Μνημείων του Νομού Μεσσηνίας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1884/21.11.2023 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Ιωάννη Δ. Λαμπρόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Από το 2019 έως σήμερα, στην Π.Ε. Μεσσηνίας το Υπουργείο Πολιτισμού υλοποιεί ή έχει ολοκληρώσει έργα και μελέτες συνολικού προϋπολογισμού 15.107.668,07 €.

Ειδικότερα:

Για την ανέγερση του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Μεσσήνης είναι σε εξέλιξη η εκπόνηση των μελετών, κατόπιν υπογραφής της Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης στις 19.05.2023, μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού, της Περιφέρειας Πελοποννήσου και του Δήμου Μεσσήνης (ΑΔΑ: 6ΝΡ97Λ1-1ΛΚ), η οποία έχει διάρκεια 3 έτη και προϋπολογισμό 971.500,00 € (485.750,00 € από πιστώσεις του ΥΠΠΟ και 485.750,00 € από πιστώσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου, αντίστοιχα). Είχε προηγηθεί στις 8.07.2022 η αποδοχή πρότασης δωρεάς πέντε (5) ακινήτων του Δήμου Μεσσήνης προς το Υπουργείο Πολιτισμού για τις ανάγκες ανέγερσης του νέου αρχαιολογικού μουσείου στην αρχαία Μεσσήνη (ΑΔΑ: ΩΤΚΚΗ-ΚΗ9), καθώς και η έγκριση του κτηριολογικού προγράμματος του νέου Μουσείου (ΑΔΑ: 6ΑΥ54653Π4-91Σ).

Το αντικείμενο της Προγραμματικής περιλαμβάνει δύο Υποέργα: Το Υποέργο 1: Προμελέτη και λοιπά στάδια Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου στην Αρχαία Μεσσήνη (Οριστική- Μελέτη Εφαρμογής- Τεύχη δημοπράτησης), με φορέα υλοποίησης την Περιφέρεια Πελοποννήσου και το Υποέργο 2: Μουσειολογική μελέτη- Μουσειογραφική μελέτη Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου στην Αρχαία Μεσσήνη, με φορέα υλοποίησης την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας.

Η Εφορεία βρίσκεται στη φάση ολοκλήρωσης της μουσειολογικής προμελέτης του νέου μουσείου, προκειμένου εν συνεχεία να προκηρυχθεί ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός από την Περιφέρεια Πελοποννήσου για την εκπόνηση της μελέτης για την ανέγερση του νέου μουσείου, βάσει του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος της Προγραμματικής.

Αναφορικά με τα έργα σε κάστρα της Π.Ε. Μεσσηνίας, έχουν ολοκληρωθεί τα ακόλουθα, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2021:

1. Το έργο «Αποκατάσταση και ανάδειξη κάστρου Μίλα Μεσσηνίας», με προϋπολογισμό 450.000,00 €, το οποίο ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2020 και οι βασικές εργασίες αποκατάστασης στο μνημείο ολοκληρώθηκαν τον Δεκέμβριο του 2022. Κατά το τρέχον χρονικό διάστημα στο κάστρο εκτελούνται μεγάλης κλίμακας εργασίες τελικής διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου του μνημείου από το προσωπικό της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας με τη συνδρομή των δήμων Οιχαλίας και Μεσσήνης.

2. Το έργο «Αποκατάσταση Βορειοδυτικού πύργου κάστρου Ανδρούσας», με προϋπολογισμό 300.000 €. Ολοκληρώθηκε στα τέλη του 2022 και περιλάμβανε ευρείας κλίμακας αναστηλωτικές επεμβάσεις στον δεύτερο πύργο του κάστρου Ανδρούσας. Στη διάρκεια του τρέχοντος έτους προσωπικό της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας πραγματοποίησε εργασίες τελικών διαμορφώσεων περιμετρικά του μνημείου, ενώ τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες και εκδόθηκε ενημερωτικό φυλλάδιο.

3. Το έργο «Στερέωση βραχωδών πρανών και θεμελίωσης των τειχών του Κάστρου Κυπαρισσίας στον Νόμο Μεσσηνίας», προϋπολογισμού 1.484.643,93 € ολοκληρώθηκε στις 16-10-2022. Σύμφωνα με την αρμόδια Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων (ΔΑΒΜΜ) το έργο βρίσκεται στο στάδιο υποχρεωτικής συντήρησης από τον ανάδοχο μέχρι την ποιοτική και ποσοτική παραλαβή του από την επιτροπή του άρθρου 172 του ν.4412/2016, ήτοι έως τις 8.5.2024.

Επιπλέον, βρίσκονται σε εξέλιξη τα ακόλουθα έργα:

1. Το έργο «Αποκατάσταση Ι.Ν. Ταξιαρχών Κάστρου Πολίχνης και του Οχυρωματικού του Περιβόλου» προϋπολογισμού 800.000,00 €, το οποίο εκτελείται με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, εντάχθηκε αρχικά στο προηγούμενο ΕΣΠΑ 2014-2020, ενώ μεταφέρθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023 στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027. Οι εργασίες στο μνημείο ξεκίνησαν τον Αύγουστο του 2021 και αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2024.

2. Είναι σε εξέλιξη από τον Αύγουστο του 2023 το έργο «SUB.7.5.1- Στερέωση βραχωδών πρανών και αποκατάσταση προμαχώνα στο Κάστρο Κορώνης», συνολικού προϋπολογισμού 2.480.000,00 €. Το ανωτέρω έργο έχει ενταχθεί στο Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας, με φορέα υλοποίησης τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και προβλέπεται να ολοκληρωθεί στις 21.7.2025.

4. Το έργο «SUB 1.2.5- Προσβασιμότητα και φωτισμός προστασίας και ανάδειξης του Κάστρου Καλαμάτας», το οποίο εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας την 1.10.2023, με προϋπολογισμό 380.000,00 €, και ορίζοντα ολοκλήρωσης τον Μάιο του 2025.

Επιπλέον, είναι σε εξέλιξη οι ακόλουθες μελέτες ωρίμανσης από την Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων:

1. Μελέτες για το Κάστρο της Μεθώνης, οι οποίες υλοποιούνται στο πλαίσιο της από 9.4.2021 Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης μεταξύ ΥΠΠΟ, Περιφέρειας Πελοποννήσου και Δήμου Πύλου- Νέστορος με τίτλο «Αποκατάσταση και Ανάδειξη του Κάστρου Μεθώνης και εκτέλεση του υποστηρικτικών αρχαιολογικών εργασιών». Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 475.000,00 €, με φορείς χρηματοδότησης το ΥΠΠΟ (195.000,00 €), την Περιφέρεια Πελοποννήσου (250.000,00 €) και τον Δήμο Πύλου Νέστορος (30.000,00 €). Στο πλαίσιο της ανωτέρω Προγραμματικής έχουν ολοκληρωθεί:

α) Η «Μελέτη στερέωσης και αποκατάστασης του επιθαλάσσιου δυτικού τείχους του νότιου περιβόλου του Κάστρου Μεθώνης», από την αρμόδια Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, η οποία εγκρίθηκε με την υπ'

αριθ. 233041/13.5.2023 Υ.Α., κατόπιν γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου. Επιπλέον, έχουν ολοκληρωθεί τα Τεύχη Δημοπράτησης του έργου.

β) Βρίσκεται σε εξέλιξη το Ερευνητικό Πρόγραμμα με τίτλο «Ερευνητικές εργασίες για την αποκατάσταση της Ακρόπολης του Κάστρου της Μεθώνης Διαδρομή πρόσβασης - Κεντρική Πύλη- Πύλη Οχυρού Διαδρόμου». Έχει υποβληθεί από την ερευνητική ομάδα στην αρμόδια Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων η Α΄ φάση των παραδοτέων του ερευνητικού. Τα τελικά αποτελέσματα προβλέπεται να υποβληθούν στο τέλος του 2023.

γ) Βρίσκεται σε εξέλιξη η μελέτη «Στερέωση και αποκατάσταση του επιθαλάσσιου οχυρού Μπούρτζι στο Κάστρο Μεθώνης», η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024.

δ) Βρίσκεται σε εξέλιξη η «Στατική μελέτη στερέωσης και αποκατάστασης του ανατολικού τείχους του νότιου περιβόλου του Κάστρου Μεθώνης», η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024.

ε) Βρίσκεται σε εξέλιξη η «Εκπόνηση αρχιτεκτονικής μελέτης για τη στερέωση και αποκατάσταση του ανατολικού τείχους του νότιου περιβόλου του Κάστρου Μεθώνης», η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί στις 27.12.2023.

Με τις ανωτέρω μελέτες ωριμάζει το έργο «Συνολική Αποκατάσταση και ανάδειξη Κάστρου Μεθώνης Δήμου Πύλου Νέστορος, Π.Ε. Μεσσηνίας», προϋπολογισμού 3.000.000,00€ προς ένταξη στην νέα Προγραμματική Περίοδο.

2. Κάστρο Καλαμάτας: Βρίσκεται σε εξέλιξη η ωρίμανση μελετών για την αποκατάσταση των τειχών του Κάστρου Καλαμάτας, με προϋπολογισμό 75.000,00 € από πιστώσεις του ΥΠΠΟ, με προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου διμήνου του 2024.

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω μελετών ωριμάζει το έργο «Στερέωση, Αποκατάσταση και Ανάδειξη Κάστρου Καλαμάτας, Δήμου Καλαμάτας, Π.Ε. Μεσσηνίας», προϋπολογισμού 1.200.000,00 €, προκειμένου να ενταχθεί στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο.

Επιπροσθέτως, ως προς το τέταρτο ερώτημα, έχουν ολοκληρωθεί τα ακόλουθα έργα ή ολοκληρώνονται έως το τέλος του 2023:

1. Το έργο «Ψηφιακή περιήγηση στο πολιτιστικό απόθεμα της αρχαίας και βυζαντινής Μεσσηνίας», ενταγμένο στο ΕΠΑνΕΚ 2014-2020 με προϋπολογισμό 484.964,00 €, που περιλαμβάνει την ολοκληρωμένη παρουσίαση των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων της Π.Ε. Μεσσηνίας στο διαδίκτυο και με νέες ψηφιακές εφαρμογές προσβάσιμες από φορητές συσκευές.

2. Το έργο «Αποκατάσταση Ι.Ν. Παναγίτσας Αίπειας Π.Ε. Μεσσηνίας», ενταγμένο στο ΕΣΠΑ 2014-2020, με προϋπολογισμό 185.000,00€. Οι εργασίες ξεκίνησαν τον Φεβρουάριο του 2022 και βρίσκεται σε στάδιο ολοκλήρωσης έως το τέλος του 2023.

3. Το έργο «Αποκατάσταση Ι.Ν. Αγίας Κυριακής Πηδήματος και συντήρηση των τοιχογραφιών» ξεκίνησε την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (ΕΣΠΑ 2014-2020) και μεταφέρεται στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027. Υλοποιείται με αυτεπιστασία από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας και έχει προϋπολογισμό 240.000,00 € και βρίσκεται σε στάδιο ολοκλήρωσης έως το τέλος του 2023.

Τέλος, είναι σε εξέλιξη τα ακόλουθα έργα:

1. Είναι σε εξέλιξη το έργο «Αναβάθμιση αρχαιολογικού μουσείου στη Χώρα του Δήμου Πύλου-Νέστορος Μεσσηνίας», το οποίο εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ 2021-2027, ως συνεχιζόμενη Πράξη από το ΕΣΠΑ 2014-2020, με συνολικό προϋπολογισμό 2.812.000,00 €. Το έργο περιλαμβάνει την ολοκλήρωση των εργασιών αναβάθμισης του κτηρίου, και στην συνέχεια την επανέκθεση, βάσει της εγκεκριμένης μουσειολογικής μελέτης και έπειτα από την ολοκλήρωση της οριστικής μουσειογραφικής μελέτης.

Επιπλέον, σε εξέλιξη επίσης βρίσκεται η οριστική μελέτη για την κατασκευή προσθήκης αίθουσας στο Μουσείο μέσω δωρεάς, κατόπιν αποδοχής στις 26.07.2023 της δωρεάς της εκπονηθείσας προμελέτης με θέμα «Νέα Αίθουσα Μουσείου Χώρας (Αίθουσα 4)», χάρη στην οποία το υφιστάμενο κτήριο του Μουσείου επεκτείνεται.

2. Το έργο «SUB.7.4.5 Μεσσηνία: Ανάδειξη αρχαιολογικού χώρου Περιστεριάς», με χρηματοδότηση από το ΤΑΑ, συνολικού προϋπολογισμού 500.000,00 €.

3. Το έργο «SUB.7.4.4. Μεσσηνία: Θολωτοί τάφοι στο βασίλειο του Νέστορος», με χρηματοδότηση από το ΤΑΑ, συνολικού προϋπολογισμού 480.000,00 €.

4. Το έργο «Αποκατάσταση του καθολικού της Παναγίας Γριβιτσιανής Π.Ε. Μεσσηνίας», εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ 2014-2020 με προϋπολογισμό 300.000,00 €. Ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 2020 και ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2022. Τους πρώτους μήνες του 2023 πραγματοποιήθηκαν εργασίες διαμόρφωσης στον περιβάλλοντα του μνημείου και τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες.

5. Το έργο «Αποκατάσταση Καθολικού και Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου Ι.Μ. Ελληνικών (Παλαιόκαστρου) στην Άθεια Μεσσηνίας» προϋπολογισμού 400.000,00€, εντάχθηκε αρχικά στο ΕΣΠΑ 2014-2020 και μεταφέρθηκε το καλοκαίρι του 2023 στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027. Οι εργασίες στο μνημείο ξεκίνησαν τον Φεβρουάριο του 2022 και αναμένεται να ολοκληρωθούν τον Οκτώβριο του 2024.

6. Το έργο «SUB 6. Κατασκευή και εξοπλισμός 14 νέων πωλητηρίων του ΟΔΑΠ», με χρηματοδότηση από το ΤΑΑ, στο οποίο περιλαμβάνεται το Υποέργο για την κατασκευή του νέου πωλητηρίου και εκδοτηρίου εισιτηρίων και λοιπών υποδομών εξυπηρέτησης κοινού στην κύρια (βόρεια) είσοδο του αρχαιολογικού χώρου αρχαίας Μεσσήνης, με προϋπολογισμό 500.000,00 €.

7. Το έργο «Αποκατάσταση και ανάδειξη μεταπυργίου μεταξύ των Πύργων 17 και 18 Βόρειας Οχύρωσης Αρχαίας Μεσσήνης», που υλοποιείται από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας, μέσω Προγραμματικής Σύμβασης Πολιτισμικής Ανάπτυξης που έχει συναφθεί μεταξύ του ΥΠΠΟ, της Περιφέρειας Πελοποννήσου και του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης Πελοποννήσου, προϋπολογισμού 300.000€.

8. Επιπλέον, στο πλαίσιο του έργου «Αποκατάσταση Πυρόπληκτων Μνημείων και Αρχαιολογικών Χώρων αρμοδιότητας της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας» εκτελούνται τα εξής υποέργα:

α. «Ι. Ναός Ταξιαρχών Κέντρου (τ. Μπίλιοβα)», που περιλαμβάνει επισκευή στέγης, προϋπολογισμού 24.800,00 €.

β. «Ι. Ναός Αγίου Νικολάου Γαϊτσών», που περιλαμβάνει επισκευή στέγης 24.800,00 €.

γ. «Ι.Ν. Παμμεγίστων Ταξιαρχών Λαδά», που περιλαμβάνει άμεσες σωστικές εργασίες συντήρησης και στερέωσης των τοιχογραφιών, προϋπολογισμού 30.000,00 €.

δ. «Καθολικό Ιεράς Μονής Μαρδακίου», που περιλαμβάνει άμεσες σωστικές εργασίες συντήρησης και στερέωσης των τοιχογραφιών, προϋπολογισμού 30.000,00 €.

ε. «Ι. Ναός Παναγίας (Εισοδίων Θεοτόκου), τ.κ. Αρτεμισίας», που περιλαμβάνει άμεσες σωστικές εργασίες συντήρησης και στερέωσης των τοιχογραφιών, προϋπολογισμού 30.000,00 €.

9. Τέλος, έχουν συναφθεί Προγραμματικές Συμβάσεις Πολιτισμικής Ανάπτυξης με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, Δήμους της Π.Ε. Μεσσηνίας, καθώς και Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, συνολικού προϋπολογισμού 3.096.460,14 €, μεταξύ των οποίων οι ανωτέρω αναφερόμενες για το νέο Αρχαιολογικό Μεσσήνης, το Κάστρο Μεθώνης, τη Βόρεια Οχύρωση Αρχαίας Μεσσήνης και την Αρχαία Θουρία, και επιπροσθέτως τα έργα Ανάπλαση Προαύλιου χώρου στον Ι.Ν. Αγ. Σωτήρος Χριστιανών Δήμου Τριφυλλίας, Αρχαιολογική έρευνα στην πλ. Υπαπαντής Καλαμάτας, Ωρίμανση μελετών για την αποκατάσταση του Πύργου Κουμουνδούρου, καθώς και τέσσερα

ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου: Α. Έρευνα στην Άνω Μεσσηνία, Β. Γεωαρχαιολογικό Πρόγραμμα Πύλου, Γ. Έρευνα στο Κάστρο Καλαμάτας και Δ. Μελέτες για το Σπήλαιο Αγίων Αναργύρων Κουφερίου.

Αναφορικά με τις ανασκαφές στον αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Θουρίας, επισημαίνεται ότι υλοποιούνται από την Εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, με επικεφαλής την επίτιμη Έφορο Αρχαιοτήτων Ξένη Αραπογιάννη, βάσει εγκεκριμένου πενταετούς ερευνητικού προγράμματος και βάσει των ετήσιων εγκριτικών αποφάσεων του ΥΠΠΟ για τη διενέργεια ανασκαφικών και ερευνητικών εργασιών, με τις οποίες προβλέπεται η συνέχεια των ανασκαφικών εργασιών στην περιοχή του θεάτρου της Θουρίας. Η ΕΦΑ Μεσσηνίας συμμετέχει στην Επιτροπή Παρακολούθησης Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ ΥΠΠΟ, Περιφέρειας Πελοποννήσου και Δήμου Καλαμάτας, μέσω της οποίας χρηματοδοτείται η ανασκαφή.

Τέλος, εκτός από τα ανωτέρω αναφερόμενα έργα για το Κάστρο Μεθώνης, το Κάστρο Καλαμάτας και το αρχαιολογικό Μουσείο Πύλου Νέστορος, ώριμα έργα για χρηματοδότηση είναι τα ακόλουθα:

1. Στερέωση και Αποκατάσταση γέφυρα Μαυροζούμαινας στο Νεοχώρι στο Νεοχώρι Ιθώμης, Δήμου Ιθώμης, Δήμου Οιχαλίας, Π.Ε. Μεσσηνίας, 1.500.000,00 €.

2. Προστασία και ανάδειξη Νιόκαστρου Πύλου, Δήμου Νέστορος, Π.Ε. Μεσσηνίας, προϋπολογισμού 1.500.000,00 €.

3. Προστασία και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου των Ακοβίτικων, Δήμου Καλαμάτας, Π.Ε. Μεσσηνίας, προϋπολογισμού 500.000,00 €.

4. Ενεργειακή αναβάθμιση αρχαιολογικού Μουσείου Μεσσηνίας, Δήμου Καλαμάτας, Π.Ε. Μεσσηνίας, προϋπολογισμού 300.000,00 € .

5. Ενεργειακή αναβάθμιση αρχαιολογικού Μουσείου αρχαίας Μεσσήνης, Δ.Ε. Αρχαίας Μεσσήνης, Δήμου Αρχαίας Μεσσήνης, Π.Ε. Μεσσηνίας, προϋπολογισμού 380.000,00 €.

Με βάση τα ανωτέρω, ο προϋπολογισμός των ώριμων έργων προς ένταξη σε χρηματοδοτικό πρόγραμμα ανέρχεται σε 10.880.000,00 €.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΙΠΚΑ
5. ΔΒΜΑ
6. ΔΑΒΜΜ
7. ΔΑΑΜ
8. ΔΑΜΕΕΠ
9. ΔΜΕΕΜΠΚ
10. ΕΦΑ Μεσσηνίας
11. ΕΔΕΠΟΛ